

ZASADY OCHRONY OSÓB MAŁOLETNIICH I BEZRADNYCH W PRAKTYCE WYCHOWAWCZO-DUSZPASTERSKIEJ DIECEZJI KOSZALIŃSKO-KOŁOBRZESKIEJ

CZĘŚĆ I

ZAGADNIENIA WSTĘPNE

A. Postanowienia ogólne

1. Zadaniem wszystkich, którzy pełnią posługę we wspólnocie Kościoła powinna być troska o zbawienie i dobro każdego człowieka. Podstawową zasadą tej posługi jest poszanowanie godności osoby. Taka postawa zakłada uznanie i respektowanie prawa wszystkich ludzi, a szczególnie osób małoletnich i bezradnych, do tego, by były otoczone troską i szacunkiem oraz by wzrastały w środowisku bezpiecznym i wolnym od wykorzystania czy przemocy. Zobowiązuje to do bezinteresownego poświęcenia na rzecz duchowego, fizycznego i emocjonalnego rozwoju wychowanków oraz wyklucza, aby ktokolwiek z posługujących w Kościele w jakikolwiek sposób naruszał ich fizyczną lub psychiczną integralność.
2. *Zasady ochrony osób małoletnich i bezradnych w praktyce wychowawczo-duszpasterskiej diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej*, zwane dalej *Zasadami*, zbierają w jeden dokument zasady i procedury zawarte w innych dokumentach kościelnych i państwowych, poświęconych temu zagadnieniu¹. Celem niniejszego dokumentu jest pomoc wszystkim osobom zaangażowanym w dzieła edukacyjno-wychowawcze oraz formacyjne prowadzone w diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej w autorefleksji nad właściwymi sposobami zachowań w dziedzinie ochrony i bezpieczeństwa powierzonych im wychowanków oraz przekazanie wskazówek, przykładów dobrych praktyk, procedur oraz konsekwencji prawnych zaniedbań lub naruszeń zapisów prawa państwowego i kościelnego dotyczących ochrony osób małoletnich i bezradnych.

¹ W opracowaniu *Zasad* korzystano z następujących dokumentów:

- a) dokumenty Stolicy Apostolskiej: *Normy motu proprio „Sacramentorum sanctitatis tutela”* (21 maja 2010 r.), *Normae de gravioribus delictis* (15 lipca 2010 r.), *Vos estis lux mundi* (9 maja 2019 r., nowelizacja 23 marca 2023 r.), *Vademecum dotyczące wybranych kwestii proceduralnych w zakresie postępowania w przypadkach nadużyć seksualnych popełnianych przez duchownych wobec małoletnich* (16 lipca 2020 r., nowelizacja 5 czerwca 2022 r.);
- b) dokumenty Konferencji Episkopatu Polski: *Prewencja nadużyć seksualnych wobec dzieci i młodzieży i osób niepełnosprawnych w pracy duszpasterskiej i wychowawczej Kościoła w Polsce* (11 czerwca 2014 r.), *Wytuczne dotyczące wstępnego dochodzenia kanonicznego w przypadku oskarżeń duchownych o czyny przeciwko szóstemu przykazaniu Dekalogu z osobą niepełnoletnią poniżej osiemnastego roku życia* (7-8 października 2014 r., nowelizacja 6 czerwca 2017 r., nowelizacja 8 października 2019 r.);
- c) inne dokumenty kościelne: *Normy i zasady ochrony małoletnich w praktyce wychowawczej diecezji rzeszowskiej* (1 września 2017 r.);
- d) dokumenty państwowe: *Kodeks karny* (6 czerwca 1997 r., nowelizacja po *Ustawie z dnia 7 lipca 2022 r.*).

3. *Zasady* mają być stosowane w dziełach prowadzonych w diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej przez wszystkie osoby duchowne, konsekrowane i świeckie, podejmujące jakkolwiek pracę i posługę z dziećmi i młodzieżą w przeznaczonych do tego placówkach, w duszpasterstwie parafialnym, szkolnym oraz podczas wszelkich form spędzania czasu z dziećmi i młodzieżą. *Zasady* mają być również stosowane w pracy i relacjach z osobami pełnoletnimi, które cierpią z różnych powodów wynikających z ich ograniczeń natury psychicznej i fizycznej.
4. Określenia *osoba małoletnia* i *osoba bezradna* rozumiane są w niniejszym dokumencie zgodnie z *Normae de gravioribus delictis* Kongregacji Nauki Wiary z 15 lipca 2010 r. oraz z art. 1 § 2 motu proprio papieża Franciszka *Vos estis lux mundi* z 9 maja 2019 r., który wyjaśnia te terminy:
 - a) *małoletni*: każda osoba poniżej osiemnastego roku życia lub zgodnie z prawem z nią zrównana;
 - b) *osoba bezradna*: każda osoba chora, z ułomnościami fizycznymi lub umysłowymi albo pozbawiona wolności osobistej, która faktycznie, nawet sporadycznie, ogranicza jej zdolność rozumienia lub chcenia, czy też w inny sposób przeciwstawienia się agresji.

B. Prawa małoletnich i osób bezradnych oraz ogólne zasady ich ochrony

5. Każda osoba, a zwłaszcza małoletnia i bezradna, ma prawo do:
 - a) poszanowania własnej godności i nietykalności;
 - b) poznania i ochrony swoich praw i potrzeb;
 - c) zaspokojenia potrzeb fizycznych i emocjonalnych;
 - d) przynależności, np. do rodziny, grupy oraz do kontaktów i relacji społecznych;
 - e) otrzymania wsparcia w integralnym rozwoju;
 - f) ochrony przed zaniedbaniem, wykorzystaniem, przemocą czy dyskryminacją;
 - g) obrony, w tym prawo do korzystania z pomocy obrońcy;
 - h) wykonywania praktyk religijnych i korzystania z posług religijnych.
6. Podstawowe zasady ochrony praw osób małoletnich i bezradnych:
 - a) każde działanie wychowawcze musi mieć na uwadze troskę o dobro fizyczne, psychiczne oraz duchowe wychowanków;
 - b) wszyscy wychowawcy biorą na siebie odpowiedzialność za ochronę i rozwój tego dobra oraz za bezpieczeństwo powierzonych im wychowanków;
 - c) osoby małoletnie i bezradne muszą być bezwzględnie chronione przed wszelkimi formami przemocy;
 - d) zasada *zero tolerancji* musi być skutecznie stosowana dla jakichkolwiek nadużyć wobec osób małoletnich i bezradnych;
 - e) wychowanie dzieci i młodzieży zawsze musi odbywać się z poszanowaniem woli rodziców lub prawnych opiekunów;
 - f) wychowawcy posiadają skuteczne narzędzia służące ochronie wychowanków w postaci odpowiedniego wykształcenia, umiejętności stosowania systemu zapobiegawczego oraz znajomości procedur postępowania;
 - g) wychowankowie powinni znać swoje prawa oraz sposoby reakcji w sytuacji zagrożenia czy skrzywdzenia.

CZEŚĆ II

KODEKS DOBRYCH PRAKTYK I POSTĘPOWANIA WOBEĆ OSÓB MAŁOLETNIICH I BEZRADNYCH

7. Kodeks dobrych praktyk jest narzędziem służącym kształtowaniu właściwej relacji z osobami małoletnimi i bezradnymi oraz eliminowaniu ryzyka popełnienia nadużyć wobec nich. W centrum tego kodeksu znajduje się ochrona fizycznego, psychicznego i duchowego dobra tych osób.
8. Zabrania się stosowania kar cielesnych wobec kogokolwiek. Stosowania tego typu kar nie mogą usprawiedliwiać żadne nadzwyczajne okoliczności.
9. Zabrania się stosowania kar i zachowań, które nosiłyby znamiona przemocy psychicznej, polegających na poniżaniu, szykanowaniu, upokarzaniu czy stawianiu wymagań i oczekiwań wobec osoby, którym nie jest ona w stanie sprostać.
10. Zabrania się naruszania dóbr osobistych małoletnich zarówno tych, które przysługują im samym jak i każdemu innemu człowiekowi.
11. Nie wolno angażować się w prywatne życie wychowanków w sposób, który przekracza granice koniecznej pomocy.
12. Nie wolno obdarzać wychowanków prezentami, chyba że wynikają one z ich uczestnictwa w życiu szkoły, parafii, wspólnoty czy placówki albo z ogólnie przyjętych zwyczajów.
13. Każda ingerencja w sferę intymną osób małoletnich i bezradnych jest zakazana, niezależnie od tego, czy następuje na płaszczyźnie werbalnej czy fizycznej.
14. Nietykalność cielesna musi być zawsze szanowana. Niedozwolone są wszelkie zachowania, także w formie zabawy, które w naszej kulturze stanowią przekraczanie granic intymności i nietykalności.
15. Szczególną ochronę należy zapewnić wychowankom w toaletach, łazienkach, przebieralniach czy szatniach. Zabrania się fotografowania małoletnich w tych miejscach przez osoby trzecie, jak również przez nich samych.
16. Nie wolno wyręczać wychowanków w czynnościach natury higienicznej. W sytuacjach wyjątkowych, gdy osoba małoletnia lub bezradna, ze względu na ograniczenia wiekowe lub zdrowotne, nie jest w stanie samodzielnie wykonać czynności higienicznych lub innych o naturze osobistej (toaleta, mycie się, przebieranie, pomoc medyczna), takiej pomocy powinien udzielić zazwyczaj świecki wychowawca tej samej płci, z zachowaniem zasad ochrony intymności tej osoby.
17. Zabrania się pokazywania czy przesyłania wychowankom materiałów zawierających sceny przemocy, treści pornograficzne i erotyczne, mające podtekst seksualny lub pozwalające przypuszczać, że autor tych treści ma na celu rozbudzenie emocjonalne czy seksualne odbiorcy.
18. Nakazuje się daleko posuniętą roztropność i ostrożność w komunikowaniu się z wychowankami przy wykorzystaniu komunikatorów internetowych, maili i za pośrednictwem telefonu.
19. W obecności wychowanków nie wolno wypowiadać wyrażen czy żartów o podtekście seksualnym. W przypadku konieczności podjęcia z nimi rozmów na temat płciowości należy

wykazać się delikatnością i roztropnością, a osoby duchowne i konsekrowane powinny w takich sytuacjach starać się korzystać z pomocy świeckich specjalistów.

20. Duchownym przypomina się o roztropności i dyskrecji w zadawaniu pytań podczas spowiadania małoletnich (*Kodeks Prawa Kanonicznego*, kan. 979), zwłaszcza w materii szóstego przykazania, zważając na etapy ich rozwoju psychoseksualnego.
21. Wychowankowie nie powinni przebywać w pojedynkę w pomieszczeniach mieszkalnych duchownych czy wychowawców. Jeżeli sytuacja wymaga indywidualnego spotkania na plebanii, w szkole czy w innym miejscu, należy zatroszczyć się o transparentność (np. obecność innych osób w pobliżu, pozostawienie uchylonych drzwi).
22. Spowiedź małoletnich poza konfesjonalem powinna odbywać się tylko w sytuacjach wyjątkowych, z wykluczeniem przestrzeni o charakterze prywatnym.
23. Spotkania z grupami małoletnich powinny odbywać się za wiedzą rodziców lub prawnych opiekunów oraz w godzinach przez nich zaakceptowanych.
24. Nie powinno przewozić się samochodem samej osoby małoletniej bez wiedzy i zgody rodziców bądź prawnych opiekunów.
25. Nie wolno zabierać osoby małoletniej na prywatne wyjazdy. Na wyjazdy grupowe małoletnich należy uzyskać pisemną zgodę ich rodziców lub prawnych opiekunów. Podczas wyjazdu rodzice mają prawo do kontaktu ze swoim dzieckiem oraz ich opiekunem.
26. Podczas wyjazdu z noclegiem należy zadbać o to, aby sypialnie chłopców i dziewcząt były odseparowane i nadzorowane przez wychowawców tej samej płci co przebywający w nich wychowankowie. Organizacja takich wyjazdów powinna respektować normy prawa państwowego.
27. Nie wolno nocować w pomieszczeniu z jedną osobą małoletnią. W sytuacjach wyjątkowych, w których byłoby to konieczne ze względu na dobro i bezpieczeństwo wychowanka, należy o tym fakcie poinformować rodzica bądź prawnego opiekuna oraz kierownika wypoczynku. Osobą nocującą z małoletnim nigdy nie powinien być duchowny.
28. Zabronione jest spożywanie i pozostawianie pod wpływem alkoholu, narkotyków lub środków odurzających przez osobę prowadzącą zajęcia czy pełniącą opiekę nad wychowankami.
29. Zabronione jest częstowanie wychowanków alkoholem, papierosami, narkotykami, środkami odurzającymi, jak również tolerowanie ich używania.
30. Dyrektorzy szkół czy organizatorzy zajęć duszpasterskich, edukacyjnych, sportowych oraz wypoczynku dla dzieci (np. kolonii letnich, wyjazdów, obozów sportowych, rekolekcji, oaz, pielgrzymek itp.) muszą sprawdzić, czy zatrudniane przez nich osoby nie figurują w *Powszechnym rejestrze sprawców przestępstw na tle seksualnym*. Obowiązek sprawdzenia dotyczy pracowników i wolontariuszy nawet tymczasowo wypełniających swoje zadania.
31. Organizator zajęć wychowawczych z dziećmi i młodzieżą jest odpowiedzialny za ochronę ich danych osobowych.
32. Parafie i dzieła wychowawcze, które umożliwiają małoletnim korzystanie z Internetu, muszą podejmować działania zabezpieczające przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju.

CZEŚĆ III

ZASADY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKACH OSKARŻEŃ O WYKORZYSTANIE SEKSUALNE

33. Wiadomość o fakcie przemocy, wykorzystania seksualnego osoby małoletniej czy bezradnej lub o prawdopodobieństwie zachodzenia tych zdarzeń może pochodzić z różnych źródeł:
- od samej osoby pokrzywdzonej;
 - osoba trzecia może informować, iż wie od pokrzywdzonego, że w stosunku do niego bądź innej osoby użyto przemocy lub wykorzystano seksualnie w przeszłości, czy też nadal jest wykorzystywany i/lub doznaje przemocy;
 - zaburzenia zachowania bądź obrażenia ciała pokrzywdzonego mogą wskazywać na to, że prawdopodobnie doświadcza lub doświadczał jakiegoś rodzaju przemocy.
34. Objawy w zachowaniu wychowanka, które mogą wskazywać na wykorzystanie seksualne:
- erotyzacja wyrażająca się w: zachowaniach seksualnych wobec innych osób, języku dotyczącym sfery seksualnej, wiedzy seksualnej nieadekwatnej do etapu rozwoju, zabawach, twórczości (np. rysunkach);
 - problemy emocjonalne: silne poczucie winy, bycia złym czy gorszym od innych, poczucie nadmiernego wstydu związanego z przekroczeniem granic intymnych, poczucie stygmatyzacji, negatywny stosunek do własnego ciała, okazywanie innym, że ma się jakąś straszną tajemnicę;
 - zachowania autodestrukcyjne: samookaleczenia, próby samobójcze, zaburzenia odżywiania (anoreksja, bulimia), uzależnienia (alkohol, narkotyki), prostytutka dziecięca;
 - dolegliwości psychosomatyczne: bóle brzucha, nudności, wymioty, zaburzenia miesiączkowania;
 - objawy nerwicowe: wtórne moczenie nocne, zanieczyszczanie się kałem, zaburzenia snu, koszmary senne;
 - problemy szkolne: zaburzenia koncentracji uwagi, nagłe obniżenie wyników w nauce, unikanie zajęć wychowania fizycznego, problemy w relacjach z rówieśnikami.
35. Powzięcie wiedzy o faktycznych lub prawdopodobnych przypadkach wykorzystania wymaga podjęcia rozmowy z osobą zgłaszającą, podczas której należy:
- zachować spokój, nie okazywać przerażenia w reakcji na słowa pokrzywdzonego;
 - zastosować słuchanie aktywne, które wyraża współczucie, spokój i wsparcie;
 - zadawać pytania tylko w celu uściślenia przekazu, nie zadawać pytań naprowadzających i wtrącających, nie sugerować odpowiedzi ani sformułowań;
 - nie okazywać wątpliwości co do wiarygodności osoby i samej wypowiedzi;
 - skoncentrować się na faktach, powstrzymując się od własnej oceny i interpretacji zdarzeń;
 - zapewnić osobę zgłaszającą, że wyjawiając nadużycie postępuje właściwie i że nie ponosi winy za to, co się wydarzyło;
 - zapewnić pokrzywdzonego czy zgłaszającego, że zostaną podjęte odpowiednie kroki, aby mu pomóc i zaproponować mu dalsze wsparcie ze strony kompetentnych osób;
 - poinformować o tym, co dalej zostanie uczynione i komu przekaże się uzyskane informacje oraz wyjaśnić, że tymi informacjami pokrzywdzony będzie musiał podzielić się z uprawnionymi osobami w ramach postępowania kanonicznego i świeckiego;
 - zapewnić o tym, że osoby postronne nie będą miały dostępu do uzyskanych informacji.

36. Odpowiedzialnymi za wdrożenie *Zasad* i dopilnowanie, aby były one respektowane, a w sytuacji, gdy pojawiają się sygnały o przemoc lub nadużyciu wobec osoby małoletniej czy bezradnej, zobowiązanymi do podjęcia odpowiedzialnych działań są: w parafii – proboszcz, w szkole – dyrektor, w stowarzyszeniu – prezes, w czasie kolonii, obozu czy wyjazdu – kierownik, analogicznie każdy przełożony danej jednostki organizacyjnej.
37. Pierwszym zadaniem tego, który ma podejrzenie o akcie wykorzystania lub przemoc wobec osoby małoletniej czy bezradnej jest zgłoszenie tego faktu przełożonemu danej jednostki organizacyjnej lub, gdy okazuje się to niemożliwe czy dla danej sprawy niewskazane, delegatowi biskupa ds. ochrony dzieci i młodzieży lub biskupowi diecezjalnemu.
38. Przełożonemu danej jednostki organizacyjnej należy złożyć na piśmie to, co zostało przedstawione przez osobę zgłaszającą wykorzystanie. Zgłaszający powinien się upewnić, że wdrożono odpowiednie procedury w sprawie przez niego przedstawionej.
39. Członek personelu, w tym: duchowny, wychowawca, nauczyciel, pracownik, trener, animator, wolontariusz, praktykant, stażysta, nigdy nie może sam podejmować działań służących wyjaśnieniom podejrzeń, zarzutów lub zgłaszanych faktów.
40. Osobie małoletniej czy bezradnej należy zapewnić bezpieczeństwo, oddzielając ją od domniemanego sprawcy.
41. W prowadzonym postępowaniu priorytetem jest zapewnienie małoletniemu i jego rodzicom (opiekunom prawnym) poufności, braku niepotrzebnego rozgłosu i spokoju wewnętrznego i zewnętrznego.
42. Odpowiedzialność za wdrożenie właściwego postępowania po zgłoszeniu faktu przemoc lub wykorzystania bądź podejrzenia o przemoc lub wykorzystanie małoletniego spoczywa na osobie posiadającej bezpośrednią odpowiedzialność za daną jednostkę organizacyjną i na biskupie diecezjalnym, który wykonuje odpowiednie działania poprzez delegata ds. ochrony dzieci i młodzieży.
43. Po zgłoszeniu faktu przemoc lub wykorzystania, zadaniem biskupa diecezjalnego jest zlecenie delegatowi ds. ochrony dzieci i młodzieży lub innej osobie przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego i zweryfikowanie zgłoszenia pod kątem wiarygodności.
44. Jeżeli istnieje podejrzenie, że odpowiedzialnym za przemoc lub nadużycie wobec małoletniego jest członek personelu, to - na czas przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego - przełożony danej jednostki organizacyjnej odsunie taką osobę od pełnienia obowiązków wymagających bezpośrednich kontaktów z małoletnimi, nie narażając jej jednak na utratę reputacji. W przypadku analogicznych podejrzeń wobec przełożonego danej jednostki organizacyjnej, stosowne działania podejmuje biskup diecezjalny.
45. Jeżeli oskarżenia o przemoc lub nadużycie okażą się bezpodstawne, członek personelu lub przełożony danej jednostki organizacyjnej zostanie przywrócony do pełnienia swoich dotychczasowych obowiązków. Podjęte też zostaną działania zmierzające do tego, aby zaistniała sytuacja nie odbiła się negatywnie na osobie, wobec której skierowane zostały bezpodstawne podejrzania i zarzuty.
46. Należy przestrzegać zasady opisanej w art. 240 *Kodeksu karnego*, która mówi o prawnym obowiązku zgłaszania do organów powołanych do ścigania przestępstw szeregu czynów, w tym niektórych opisanych w rozdziale XXV *Kodeksu karnego*, takich jak:
 - a) art. 197 – zgwałcenie lub wymuszenie czynności seksualnej;
 - b) art. 198 – seksualne wykorzystanie bezradności lub niepoczytalności innej osoby;

c) art. 200 – obcowanie płciowe z osobą małoletnią lub doprowadzenie jej do poddania się czynnościom seksualnym.

Za niewypełnienie tego obowiązku grozi kara pozbawienia wolności do trzech lat.

47. Jeżeli przeprowadzone postępowanie wyjaśniające nie wykluczy wersji zdarzeń zgłoszonych przez członka personelu lub przedstawionych przez samego małoletniego i wskazuje na możliwość wystąpienia przestępstwa (zwłaszcza z wykorzystaniem przemocy lub nadużycia wobec małoletniego), bezpośredni przełożony jednostki organizacyjnej lub biskup diecezjalny zgłosi zdarzenie kompetentnym organom: policji, prokuratorowi lub sądowi rodzinnemu i opiekuńczemu, zgodnie z wymogami opisanymi w art. 240 *Kodeksu karnego*.
48. Podstawą zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa nie musi być pewność popełnienia przestępstwa, lecz wystarcza wiarygodna wiadomość o możliwości zaistnienia przestępstwa lub uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa.
49. Jeżeli sytuacja małoletniego nie wskazuje na fakt popełnienia względem niego przestępstwa lub nie udało się zgromadzić wiarygodnych informacji w tym zakresie, ale istnieje obawa o występowanie nieprawidłowości w rodzinie, w szczególności podejrzenie, iż dziecko jest krzywdzone lub zaniedbywane, należy złożyć wniosek o wgląd w sytuację rodzinną dziecka do sądu rodzinnego, tzn. Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego, właściwego dla miejsca zamieszkania wychowanka. Zawsze należy podjąć takie kroki prawne i faktyczne, które powstrzymają dalsze krzywdzenie osoby małoletniej bądź bezradnej.
50. Jeżeli nadużycie zostało dokonane przez duchownego diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej, sprawa powinna być zgłoszona biskupowi diecezjalnemu, który rozstrzyga ją, podejmując stosowne działania zgodnie z *Wytycznymi dotyczącymi wstępnego dochodzenia kanonicznego w przypadku oskarżeń duchownych o czyny przeciwko szóstemu przykazaniu Dekalogu z osobą niepełnoletnią poniżej osiemnastego roku życia*.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Niniejsze *Zasady ochrony osób małoletnich i bezradnych w praktyce wychowawczo-duszpasterskiej diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej* wraz z deklaracją ich respektowania zatwierdzam specjalnym dekretem z dnia 27 grudnia 2023 r., znak: B 23 - 13/23.

Zasady wchodzą w życie z dniem 1 stycznia 2024 roku.

Koszalin, 27 grudnia 2023 r.,
Znak: B 23 - 12/23

ks. dr Waław Łukasz
Kancelarz Kurii

+ Zbigniew Zieliński
Biskup Koszalińsko-Kołobrzeski

Deklaracja respektowania *Zasad ochrony osób małoletnich i bezradnych w praktyce wychowawczo-duszpasterskiej diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej*

Ja,

(imię i nazwisko)

(należy zaznaczyć właściwe punkty)

- inkardynowany do diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej,
- wypełniający/a zadania duszpasterskie lub katechetyczne w diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej,
- zamieszkujący/a na terenie diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej,
- zatrudniony/a w podmiocie kościelnym diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej,
- posługujący/a wolontaryjnie w podmiocie kościelnym diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej,
- przygotowujący/a się do pracy / pracujący/a z małoletnimi lub niepełnosprawnymi w podmiocie kościelnym diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej,
-

.....
(jeśli jakieś funkcje/stanowiska nie ma powyżej, należy wpisać tutaj)

oświadczam, że zapoznałem/am się z dokumentem *Zasady ochrony osób małoletnich i bezradnych w praktyce wychowawczo-duszpasterskiej diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej*, rozumiem jego treść oraz wynikające z niej obowiązki, opisane procedury i grożące mi konsekwencje prawne.

Ponadto przyjmuję do wiadomości, że nieprzestrzeganie przeze mnie *Zasad ochrony osób małoletnich i bezradnych w praktyce wychowawczo-duszpasterskiej diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej* traktowane będzie jako poważne naruszenie podstawowych obowiązków związanych z moim statusem i powierzoną mi odpowiedzialnością wraz z wszystkimi wynikającymi stąd konsekwencjami określonymi przez prawo kanoniczne i państwowe, co potwierdzam własnoręcznym podpisem.

.....
(miejsowość, data)

.....
(podpis)